

УДК 336.748.12 (477)

ОСНОВНІ ЧИННИКИ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Студ. Ю.С.Подкур, гр. БПКД-1-16

Науковий керівник проф. Н.П. Борецька

Київський національний університет технологій та дизайну

Мета і завдання. Мета - розкрити основні чинники розвитку економіки України на сучасному етапі. Для досягнення мети вирішені наступні завдання: виявлені основні тенденції розвитку економіки України; обґрунтовані основні чинники впливу; розглянуті перспективи розвитку економіки країни.

Об'єкт дослідження. Стан розвитку економічної системи України.

Методи та засоби дослідження. Діалектичний метод, наукової абстракції, методи системного аналізу.

Наукова новизна та практична значення отриманих результатів. Дістало подальшого розвитку виявлення перспективних тенденцій розвитку економіки України

Результати дослідження. Трансформаційні зміни, які притаманні розвитку економіки України, супроводжується гострою загальноекономічною кризою на протязі 2014-2015 років. У 2016 році економіка України продемонструвала позитивні показники економічного зростання. Так ВВП зріс на 1,5 % у 2016р порівняно з 2015р. За цей же період індекс промислової продукції становив 102,4%. Відбулося радикальне зниження темпів інфляції до 12,4 % у порівнянні з 43,3 % у 2015 році. Це стало можливим насамперед за рахунок усунення девальваційного чинника. У той же час, приріст цін на комунальні послуги склав 47,2 %. Зростання цін на інших сегментах споживчого ринку гальмувалося слабким споживчим попитом населення, пов'язаним із повільним зростанням доходів та їх посиленням відволіканням на оплату комунальних послуг.

Отже, в економіці України у 2016 р. було започатковано повільні тенденції економічного зростання. Активне збільшення капітальних інвестицій, що відбувалося за несприятливих поточних тенденцій як на зовнішніх, так і на внутрішніх ринках, при збереженні утрудненого доступу до кредитування та вкрай слабких бюджетних стимуляторів свідчить про здорові процеси адаптації бізнесу до макроекономічних ризиків, його реагування на конкурентні виклики та може передувати етапу циклічного поживлення. Проте, ще досі:

- українська економіка залишається слабо диверсифікованою і, відтак, вразливою до коливань кон'юнктури світових ринків, характеризується низьким рівнем інновацій та ефективності використання ресурсів. Джерела експортно-сировинного розвитку, які базуються на інтенсивному нарощуванні металургійного та сировинного експорту в умовах заниженого обмінного курсу гривні, на сьогодні фактично є вичерпаними. Україна вже не може підтримувати конкурентні позиції у світовій економіці за рахунок дешевизни робочої сили та економії на розвитку освіти і охорони здоров'я;

- однією з сутнісних характеристик вітчизняної економіки є роздвоєність: офіційна заробітна плата і неофіційна, управлінський прибуток і балансовий, ринкова вартість нерухомості і балансова тощо

З одного боку, Україна визнана країною з ринковою економікою, досягнуто високий рівень її відкритості. Але, з іншого, сформований в Україні національний ринок є недосконалим, не всі ринкові інститути мають адекватний ступінь розвитку, інвестиційний клімат вимагає істотного покращання. Раз від разу підвищуються

політичні ризики ведення підприємницької діяльності. Передусім все це є наслідком формування ринкових механізмів на фоні певної односторонності початкової стадії реформ, надмірного акценту на монетарній та бюджетній політиці держави, що мала в основному стабілізаційний характер.

Високий рівень відкритості економіки України обумовлює значущість впливів на національний економічний розвиток з боку глобальних економічних трендів. Наразі провідні міжнародні аналітичні структури сповідують обережний оптимізм з приводу динаміки світової економіки у 2017 р., очікуючи помірне прискорення її зростання у порівнянні з 2016 р. Зокрема, експерти ОЕСР прогнозують приріст світового ВВП у 2017 р. на 3,2 % у порівнянні з 2,9 % у 2016 р. МВФ трохи оптимістичніший, прогнозує приріст ВВП на рівні 3,4 % у 2017 р. після 3,1 % у 2016 р. Збереження та посилення тенденцій економічного зростання у 2017 р. залежить від збільшення капіталовкладень в основний капітал. Цей чинник зростання забезпечує його стійкість та довготривалість завдяки посиленню адаптивності економіки до конкурентних викликів..

У 2017 р. можуть, поліпшуватися підприємницькі очікування та споживчі настрої. У разі досягнення стабілізації ситуації у зоні АТО, додатковим чинником зростання стануть відбудова зруйнованих житла та інфраструктури, відновлення ділової активності у «прифронтовій» зоні. Позитивним очікується у 2017 р. внесок в економічне зростання з боку кінцевого споживання домогосподарств. Основним рушієм цього слід вважати підвищення з 1 січня 2017 р. мінімальної заробітної плати до 3200 грн. Збільшення доходів малодохідних категорій населення сприятиме зростанню споживчого попиту, насамперед – на товари повсякденного вжитку масового виробництва.

Таким чином, в економіці України можуть зберегтись негативні чинники впливу. До них можуть бути віднесені:

1. Ризики глобальної економіки. Зниження показників зростання світової економіки. Активізація бойових дій на сході України
2. Розгортання Російською Федерацією «гібридної війни» у нових сферах.
3. Загострення внутрішньополітичної кризи, зокрема урядова та/чи парламентська кризи.
4. Надмірне прискорення інфляції на основі «розігріву» споживчого ринку, що призведе до надто жорсткої монетарної політики, пригнічення капітального інвестування та гальмування економічної активності в цілому.
5. Перевищення планового показника девальвації, закладеного до Бюджету-2017

Неотримання очікуваних додаткових надходжень до бюджету та Пенсійного фонду від підвищення мінімальної заробітної плати, що змушуватиме до покриття бюджетного розриву через збільшення запозичень на внутрішньому ринку та загрожуватиме макроекономічною дестабілізацією, або вимушеним ужорсточенням монетарної політики, чи, як альтернативи, зменшення бюджетних видатків, з яких найпершими будуть скорочені видатки розвитку.

Таким чином, економічний розвиток України сьогодні потребує, як ніколи, виваженої та обгрунтованої макроекономічної політики спрямованої на подальшу стабілізацію.

Ключові слова: тенденції розвитку, економіка України, основні чинники впливу, стабілізація